



Riigimetsa Majandamise Keskus
rmk@rmk.ee

02.02.2024 nr 13-4/24/2133

Raietööde teostamisest metsise elupaikades

22.01.2024 ja 23.01.2024 muudeti Eesti looduse infosüsteemis (EELIS) II kategooria¹ kaitsealuse linnuliigi metsise (*Tetrao urogallus*) olemasolevate elupaikade piire ja kanti registrisse uued elupaigad. Käesolevale kirjale on lisatud nimekiri kehtivatest raiet lubavatest registrikannetest Ida-Viru maakonnas ning Jõgeva maakonnas Mustvee vallas endiste Lohusuu ja Avinurme valdade territooriumil, mis EELIS-e andmetel jäävad nüüd osaliselt või terves ulatuses metsise elupaikadesse. Lageraied, mis on metsa inventeerimisandmete kohaselt juba teostatud, on valdavalt metsaregistris arhiveeritud ja antud nimekirjas ei kajastu.

Looduskaitseaduse § 55 lg 6 kohaselt on keelatud kaitsealuse loomaliigi isendi püüdmine ja tahtlik häirimine paljunemise, poegade kasvatamise, talvitumise ning rände ajal. Sama paragrahvi lg 6¹ järgi on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal.

Metsise kaitse tegevuskava² kohaselt on metsise põhiliseks häirimiseks pesitsusperioodil tehtavad metsatööd, trasside raied ning teised metsas tehtavad tööd. Häirimine mänguperioodil võib viia mängu katkemisele (sellest tulenevalt ka pesitsemise luhtumiseni) või äärmuslike juhtumite korral mänguala jäädava hülgamiseni. Metsise mäng, mis tegevuskava kohaselt kestab varakevadest kuni mai keskpaigani, toimub traditsioonilistes mängupaikades, mida võidakse kasutada aastakümneid. Metsis pesitseb mängupaiku ümbritsevatel aladel vähemalt kuni 3 km raadiuses. Emaslind muneb vahemikus aprilli keskpaigast kuni juuni keskpaigani, haudumine kestab 26 päeva. Pojad kooruvad tavaliselt juuni esimesel poolel. Oluline elufaas on tibude toitumisperiood juunis, mil liik vajab ohtra puhmarindega metsi (pms keskmise avatusega männikud).

Keskkonnaamet juhib tähelepanu, et raied on metsisele paljunemise ja poegade kasvatamise perioodil häiriva mõjuga ning raietööde teostamine sellel ajal on vastuolus looduskaitseaduse § 55 lg-ga 6 ja 6¹. Seetõttu tuleb käesoleva kirja lisas nimetatud eraldistel raietööde teostamisel arvestada, et raietööde teostamine on keelatud metsise elupaikades mängualadel ajavahemikul 1. märtsist kuni 15. juulini ja väljaspool mängualasid ajavahemikul 1. aprillist kuni 15. juulini.

¹ Vastavalt Vabariigi Valitsuse 20.05.2004 määruse nr 195 „I ja II kaitsekategooriana kaitse alla võetavate liikide loetelu” § 8 lg 2 p-le 16.

² Keskkonnaministri 20.05.2015 käskkirjaga nr 456 kinnitatud „Metsise (*Tetrao urogallus*) kaitse tegevuskava” on leitav: <https://pilv.envir.ee/index.php/s/7i5MKGRrkTqXK6r?path=%2FLoomad%2FLinnud>
Roheline 64 / 80010 Pärnu / Tel 662 5999 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Samuti soovitame lähtuvalt metsise elupaiganõudlusest uuendusraied metsise mängupaikades mitte teha ja väljaspool mängupaiku teha uuendusraied kuni 2 ha suuruse langina, raie käigus jätta 1 ha kohta vähemalt 2 raiumata 0,1 ha suurust eraldiseisvat ala, kus säilitatakse ka alusmets ja II rinne, säilitada suuri haralisi mände (sobivad metsisele mängu- ja toidupuudeks) ja hoida võimalikult palju puhmastikuga maapinda raiejäätmetest puhtana, männile sobivates kasvukohtades säilitada raietel peapuuliigina mänd ning võimalusel I rinde koosseisus haab ning metsa uuendamisel eelistada võimalusel peapuuliigina mändi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liilia Tamm
juhtivspetsialist
metsaosakond

Lisa:

Metsateatiste nimekiri (Teatiste nimekiri.xlsx), 1 fail

Teadmiseks: erki.poldoja@rmk.ee; sander.heinla@rmk.ee; ragnar.kaivapalu@rmk.ee

Mare Rennel 5347 0055
mare.rennel@keskkonnaamet.ee